

Azərbaycan rəsmi Tehrandan törətdiyi terrora görə cavab gözləyir

İranda Azərbaycanla qarşı ermənipərəst siyasəti ikrah doğurur

İranda 6 aya yaxındır ki, davam edən iğtişaşlar həm də onu deməyə əsas verir ki, uzun illər ərzində bu ölkədə Azərbaycan xalqına qarşı çevrilmiş haqsızlıqlar, ədalətsizliklər, pozuculuq və şovinist fəaliyyət insanlarda ikrah hissi yaradıb. Ümumiyyətlə, Güney azərbaycanlıların hüquqlarının təmin edilməsi uğrunda mübarizəsi hər zaman gündəmdə olub.

Amma siyasi terror və qətlər yolu ilə qarşısı alınıb. 1905-ci il Səttarxan, daha sonra Şeyx Məhəmməd Xiyabani hərəkatları, Pişəvəri dövründə, 1945-ci ildə Güney azərbaycanlılar yenidən meydana çıxıb, öz milli hökumətlərini qurublar. Lakin həmin hökumət cəmi bir il yaşayıb. Belə ki, Pəhləvi rejimi onu dəstəkləyən xarici imperialist qüvvələrin köməyi ilə Azərbaycan milli hökumətini devirib. Amma Güneyli azərbaycanlılar rejimin şiddət, assimilyasiya siyasətinə baxmayaraq, öz ana dilini, kimliyini, milliliyini yaşatmağı bacarıblar. Hazırda onlar yenə də öz hüquq və azadlıqları uğrunda davam edən mübarizənin önündə gedirlər. Yarımdır ki, "Azadlıq, ədalət, milli hökumət" şüarları ilə rejimə qarşı tələblər irəli sürürlər.

Əslində, İran rejimini qorxudan Güney Azərbaycanın müstəqillik arzusu, Quzey Azərbaycanla əlaqələri sıxlaşdırmaq istəyidir. Buna görə də İran fars hökumətinin Güney Azərbaycana münasibəti çox dözülməzdir. Hətta bu torpaqlara sərmayə yatırılmasına da qadağa qoyulub. Rejim tərəfindən güneylilərin öz dedə-baba torpaqlarından çıxarılması istiqamətində məqsədlə iş aparılır, ekoloji problemlər yaradılır. Urmiya gölünün qurumasına hakimiyyət tərəfindən olan ögey münasibət, Xoy zəlzələsi zamanı rejimin laqeyd davranışı, insanlara lazımı dərəcədə kömək göstərilməməsi dediklərimizə bariz nümunədir. Digər tərəfdən soydaşlarımızda rejimə nifrət yaranan həm də odur ki, İran özünü müsəlman ölkəsi adlandırsa da, ən çox müsəlman aləminə zidd olan əməllərlə məşğuldur. Siyasətini yalan, fitnə, işğal, ölüm, terror üzərində quran bu ölkənin özünü "islam dövləti", "islamın hamisi" adlandırması həqiqətdən çox-çox uzaqdır.

Fars şovinistləri öz vətəndaşları olan 40 milyondan çox soydaşımıza illərdir ki, azərbaycanlı olduqları üçün zülm edirlər. Bu qədər millətin Azərbaycan dilində məktəbi yoxdur. Farsdilli məktəblərdə Azərbaycan dilinin tədrisinə qadağalar qoyulub. Milli düşüncəli, milli ruhlu vətənpərvərlər istər oğlan olsun, istər qız ya həbsə atılır, ya da ölkədən didərgin salınır.

Azərbaycan müstəqillik əldə etdikdən sonra İranın bizə qarşı münasibəti daha da gərginləşib. İran öz təhlükəsizliyinə təhdidi, aylarla davam edən iğtişaşların səbəbini müstəqil Azərbaycandan, eyni zamanda Cənubi Azərbaycanda yaşayan 40 milyondan artıq soydaşımızda görür. Bunlara görə ki, Ermənistanla birləşib birbaşa müstəqilliyimizə qarşı mübarizədə gah gizli, gah da açıq şəkildə əlindən gələni edir. Molla rejiminin cari il yanvarın 27-də Tehranda səfirliyimizə silahlı hücum təşkil etməklə beynəlxalq hüquqla qorunan ərazilərimizə qəsd etdiyini bütün dünya gördü.

İran Ermənistanla müttəfiq dövlətdir. Bu müttəfiqlik İrana daha çox Azərbaycana, azərbaycanlılara olan nifrətini nümayiş etdirmək üçün lazımdır. Bizi özlərinə din qardaşı hesab edən İran açıq-aşkar Ermənistanı hərbi texnika ilə təmin edir. İranın erməniəsilə deputatı Ro-

bert Beqleryan mətbuata açıqlamasında bildirir ki, Ermənistanla silah verməyə İrana kimsə mane ola bilməz: "İran çox güman ki, müvafiq mexanizmlər vasitəsilə məsələni müzakirə etmək və Ermənistanla faydalı olmaq istəyini ifadə edəcək. Hazırda iki ölkənin müvafiq rəsmiləri səviyyəsində bununla bağlı danışıqların aparılıb-aparılmadığını deyə bilmərəm. Ancaq istisna etməyəm ki, İran silahının Ermənistanla verilməsi imkanları var və olacaq".

Buna paralel olaraq İran yenə sərsəm xarakterli sərhəd bəyanatlarından əl çəkmiş. Xatırladaq ki, İran hakimiyyəti Azərbaycan torpaqlarına 30 illik işğal dövründə bir dəfə də olsun Ermənistanın "sərhədləri dəyişdirməsinə" etiraz etməyib. Əksinə, hər zaman Ermənistanı müdafiə edib. Həmçinin Ermənistanın bütün təminatını üzərinə götürüb.

Bəllidir ki, molla rejiminin soydaşlarımıza qarşı apardığı siyasət ermənilərin yürütdüyü siyasətə bənzəyir və onların davranışı bir-birinə çox oxşayır. Özünü "İslam hamisi" adlandıran İran indi də Ermənistanla mina axtarışına çıxmaq niyyətindədir. Bu günlərdə Ermənistanın Humanitar Ərazilərin Minalardan Təmizlənməsi və Ekspertizası üzrə dövlət qeyri-kommersiya təşkilatı ilə İranın Minatəmizləmə Mərkəzi arasında memorandum imzalanıb. Bu əməkdaşlıq, qədir-qayımlıq İranın Minalardan Təmizləmə Mərkəzinin direktoru Məhəmməd Hüseyn Əmir Əhmədinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin bu günlərdə İrəvana səfəri çərçivəsində əldə edilib. Sazişə əsasən, İran Ermənistanla minatəmizləmə istiqamətində yardım edəcək.

Ermənistan ərazisində mina təhlükəsi yoxdur, yalnız sərhəd ərazilərdə Ermənistan özü bəzi yerlərdə minalama həyata keçirib və xəritəsi də əlindədir. Belə ki, Azərbaycan Ordusu heç vaxt Ermənistan ərazisinə girməyib, bu ölkənin ərazisini işğal saxlamayıb və torpaqlarını da minalamayıb. Azərbaycan torpaqlarını 30 il işğal saxlayan və yüz minlərlə mina basdıran, o cümlədən 44 günlük savaştan sonra da Laçın humanitar yolundan mina daşıyaraq, Azərbaycan ərazilərində basdıran məhz Ermənistanıdır. Belə halda İranın Ermənistanla hansı minaları təmizləyəcəyi bölli deyil.

Bu sazişin mahiyyəti, görünür, sənəd üzərində göstəriləndən fərqlidir. Bu sazişi Ermənistanın mina istehsalını artırmasına və onu Azərbaycan ərazilərində basdırmasına Tehranın yardım edəcəyi kimi anlamaq daha doğru olar.

Ermənipərəst rejimin soydaşlarımıza qarşı qisasçılıq hissinin alovlanması həm də onların mənfur ermənilərin təəssübünü çəkdiyini göstərir.

Fars şovinistlərinin dövlət siyasətindən və Tehran da daxil olmaqla İranın bütün əyalət, şəhər və kəndlərində baş verən iğtişaşlardan məlum olur ki, molla rejiminin cəza əməliyyatlarının azərbaycanlılardan qisas formasına keçdi artıb. Molla rejimi fürsətdən istifadə edib etnik-millət zəmində Azərbaycan türklərini cəzalandırmağa başlayıb. Edam olunanlar arasında azərbaycanlı gənclərin sayının artması, azərbaycanlılar yaşayan bölgədə İran hakimiyyətinin aqressivliyinin yüksələn xətt üzrə getməsi buna misaldır. Ehtimal ki, İranın beynəlxalq hüquq və qanunlara zidd hərəkətləri, ermənipərəst siyasəti bu rejimin sonunun yaxınlaşmasından xəbər verir.

Rəhman SALMANLI,
"Azərbaycan"